

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izjemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja pa poštī prejemam, za avstrijsko-deželo za celo leto 16 gold., za poi leta 8 gold. sa četr leta 4 gold. — Za Ljubljane brez podižanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za posiljanje na dom se računa 10 kraj, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tisoč dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dajake velja znašana cena in sicer: Za Ljubljane za četr leta 2 gold. 50 kr., pa poštī prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Ekokopisi se ne vražajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovoj hiši št. 25—26 poleg gledišča v „zvezde“. Upravljenje, na katero naj se blagovolijo podižati narodnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne redi, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovoj hiši.

Govor slov. poslanca dr. Vošnjaka v državnem zboru 3. novembra, o žandarmijski postavi.

(Po stenografskem zapisniku.)

Odbor nam nasvetuje več izprenemb v postavi, katere so zlasti zavoljo tega imenitne, ker imajo namen, povekšati vpliv političnih uradov na žandarmerijo. Uže v generalnej debati so govorniki na tej (desnej) strani zbornice izrekli svoje pomislike proti večji oblasti političnih uradov do delovanja žandarmerije. Res smo na najboljšem potu, da s to postavo ustvarjamo takšne razmere, kakoršne so bile v zloglasnih letih, od 1850 do 1860, samo s tem razločkom, da so v tiste prve dobi žandarmerijskega delovanja vsi državljanji brez izjeme, celo tudi politični uradniki stali pod strogim policijskim nadzorstvom vsakega posameznega žandarma; odslej pa bi meč politični uradniki v roke dobili, da ga rabijo, kakor se jim poljubi, za policijske namene vladajoče stranke.

Glavno in pravo delovanje žandarmerije ima gotovo biti v varstvenej policiji, v ohrajenji in obrambi varnosti imetka in osebe.

Žandarmerija pa se vedno bolj odtegne svoje pravej svrhi, če se rabi na političnem polju, če mora služiti političnim namenom, ter na povelje političnih oblastij, na primer: zaplenjene časnike iskat, odnašati, narodne zastave odstranjevati ali celo na razpolaganje biti za dela, katera sicer opravljajo zaničevani tajni vohuni.

Omenilo se je, da žandarmerija pri svojih službenih opravkih ne nahaja pri ljudstvu one pomoči, katere bi bilo želeti gledé na javno korist. Kaj pa je temu krivo? Prvič spomini na petdesetna leta, iz katerih se mnogo ljudij še živo spominja pretiranih činov žandarskih; drugič pa vedno pogosteje raba žandarmerije od strani političnih uradov za policijska dejanja, in to posebno v novejšem času. Kar je moravski poslanec Fanderlik izrekel o delovanji žandarmerije na Češkem in Moravskem, velja tudi za slovenske dežele, zlasti za Kranjsko.

Da se vidi, kakšno je delovanje žandarmerije v službi političnih oblastij, hočem izmej mnogih meni znanih slučajev samo enega navesti. Neki posestnik iz vipavskoga okraja je bil kot reservist pri vojaških vajah v Ljubljani, a v tem je njegova gospodinja s posli sama doma hišo in grunt opravljala. Neko noč, ko vse uže trdno spi, trka se na okno omenjene hiše. Gospodinja gre gledat in vidi dva oboro-

žena žandarma pred hišo stati, katera zahetvata, da se jima naj takoj hiša odpre. Vsa v strahu gospodinja misli, hog si vedi, kaj strašnega se je pripetilo. Žandarma vstopita in vprašata gospodinjo, ali nij denes sprejela po pošti slovensk časnik, na katerega je njen mož naročen. Gospodinja odgovarja, da je, kakor vsak dan, tudi denes prišel po pošti časnik in da na mizi leži. Žandarma vzameva list, rekši, da imata vladno povelje (čujte! čujte! na desnej), ta list, ker je v Ljubljani konfisciran, v imenu postave sobo vzeti. Potem gresta žandarma zopet svojo pot.

Drugi dan se je, se véda, dosti govorilo o tem nočnem delu žandarmerije. Ali žandarmerija, vprašali so se ljudje, nema imenitnejših opravil, nego sredi noči poštene ljudi preplaševati, da išče po kotu tiskanega papirja? Ali bi se to ne zgodilo lehko tudi po dnevi? Zakaj se žandarmerija rajša ne loti iskanja in grabljenja tato in drugih nevarnih potepuhov? Vsak dan se sliši od zločinov proti varnosti imetka, a od ugrabljenih tato in tatarskih pomočnikov se malokedaj sliši. Tu bi se naj trudila žandarmerija, in vsak bi jej rad pripomogel pri njenem delovanju.

A slučaji navedenemu podobni niso baš redki, ker državno pravdništvo po gostih konfiskacijah slovenskih časnikov daje dovolj prilik k temu delovanju žandarmerije.

Včasi se namreč slučajno prigodi, da je nekaj listov uže pred izrečeno konfiskacijo odšlo po pošti; potem dobrodo žandarmi telegrafna povelja od vlade, do strogo preiskujejo po tacih listih. Žandarmi pa ne iščejo samo po javnih prostorih, po krčmah i kavarnah, ampak tudi po privatnih hišah i po bralnih prostorih čitalnic, ki vendar niso javni, temuč privatni, ker so le društvenikom odprti. Na Gorenjskem se je predlanskem zgodilo, da si je žandarm, po došlem poštnem vlaku dal poštino torbo odpreti (čujte! čujte! na desnej) i sam je razmetaval pisma i časnike ter iskal po nekem dunajskem konfiskovanem listu. Ko se mu posreči, da je res en iztis našel, bil je vsled tega c. k. poštni uradnik v disciplinarno preiskavo dejan i začasno od službe odstavljen, kakor, da bi poštni uradnik, ki železniški vlak spremila, toliko časa imel, da bi lehko natančno pregledal vsa pisma i časnike, ali se vmes ne nahaja kak zamenjen časnik!

Bati se je po tacih dogodjajih, da žandarmerija, katera je sama po sebi gotovo dobra narčba, se vsled take porabe svojemu pravemu poklicu ne odtegne i, da se poniza za služakinjo, da ne rabim huj-

šega izraza, birokratično - policijskega gospodstva.

Politični uradnik se naravno v prvej vrsti briga za svoj uradni oddelek. Če dobi po tej novej postavi večjo oblast do žandarmerije, poslužil se jo bude za politična policijska dela. Politični uradnik bude žandarmu v večjo zaslugo štel, če bude žandarm se prikazal kakim ugrabljenim zaplenjenim časnikom ali če mu bude na nabo nesel, kar je kje posluškal političnega govorjenja, nego če pride z ujetim tatom. Zlasti v onih deželah, v katerih je še vedno večji ali manjši del prebivalstva v nasprotji sedanjem vladnem sistemi i kjer so v celih okrajih edini uradniki vladna stranka, bi se žandarmerija potisnila v vsakdanje politične borbe, bi bila motena v svojem pravem delovanju i ne da bi javno varnost i mir povspeševala, bi baš ona pripomagala k nemiru i nezadovoljnosti pri prebivalstvu.

Gospod minister za deželno obrambo je sam priznal, da žandarmerija do leta 1860 nij imela pravega uspeha zarad tega ne, ker se je „rabila za opravke, za katere bi se žandarmerija nikoli ne smela rabiti; kajti iz tega je le izviralo nasprotstvo z ljudstvom, z uradniki in celo z vojaštvom.“ — A sedanja postava hoče vendar še večjo oblast do žandarmerije izročiti političnim uradom i batiti se je, da se ne vrnejo od vseh strani grajane napake žandarmeriji i javnej varnosti na škodo, kakoršne so bile pred letom 1860.

Glasoval budem tedaj proti vsem odločbam te postave, s katerimi se namerava povekšati političnim uradom oblast do žandarmerije. (Bravo! na desni.)

Ugovorno obravnavanje „Slovenskega Naroda“.

Na vloženo zahtevanje urednikovo je bilo 4. nov. pred ljubljansko deželno kot tiskovno sodnijo obravnavanje zarad konfiskacij štev. 206, 207 in 209 „Slovenskega Naroda“, katere številke imajo osem večjih in manjših, jugoslovenskega vstanka se tikači, ki jih je državno pravdništvo okrivilo z raznimi paragi.

Sodišče je bilo sestavljeno: dež. sodnije svetovalec g. Kaprec, predsednik, in gg. d. s. svetovalca Pesjak ter Leitmeier votanta, in avkultant Gerčar zapisnikar. Državno pravdništvo je zastopal državni pravnik g. Perše, „Slov. Narod“ njegov urednik J. Jurčič.

Na prvo je bil na vrsti konfiscirani članek „Borba jugoslovanstva“. Državno pravdništvo je v tem članku našla zločin kaljenja javnega miru po §. 65 k. z. lit. a,

češ da, kakor se v uzrokih potrditve od strani sodnije pravi, "članek ne samo da skuša hujskati k zaničevanju in sovraštvu proti enotnej državnej zvezi in državnej upravi cesarstva, temuč tudi vstajo v Hercegovini in Bosni hvali in pozivlje naj se podpira." Ko je zapisnikar prebral članek in druge postavne formalnosti, dobi prvi besedo za utemeljenje svojega prej pismeno ne motiviranega ugovora urednik

Jurčič: "Predno o stvari samej začnem, naj mi s. sodišče dovoli opomeniti reči, ki je sicer formalna, a vendar v najožej zvezi z glavno stvarjo. Ravno pred to mojo, je bila namreč druga obravnava pred tem sodiščem, pri katerej sem poslušalec bil". (Odgovorni urednik časnika "Slovenec" je imel namreč ravno prej tudi ugovorno obravnavanje.) "Pri tej priliki sem slišal, da se je obravnavalo pol nemški in le pol slovenski; g. državni pravnik je govoril namreč le nemški. Jaz za svojo obravnavo zahtevam, opiraje se na obstoječe postave kot slovenska stranka, da je cela obravnava slovenska in prosim, da se to moje zahtevanje protokolira, kakor tudi, da se, ako bi se moje terjavti ne ustreglo, v protokol stavijo uzroki, zakaj se ne obravnavata slovenski. To protokoliranje zahtevam za tega delj, ker budem eventualno vse korake storil, katere mi zakoni dovoljujejo in kateri so mogoči v parlamentarnej državi. (Precej tu pristavljamo, da je bilo potem celo obravnavanje v slovenskem jeziku. Ur.)

Prehajače na predmet obravnave, moram zopet svoje začudenje izreči, kako je to, da v "uzrokih" potrditve te konfiskacije berem, da članek ne le hujška proti državnej zvezi (§. 65), temuč da, tudi hvali vstank, kar bi logično dalo misiliti, da sem tudi po §. 305 objektivno sojen, ali jaz potem na zadnej strani zastonj iščem tega potlej konsekventno potrebnega §. in motiviranja.

Članek "borba jugoslovanstva" je dolžen zločina ali hudočestva hujskanja proti državnej zvezi. Po §. 1. k. z. je za zvršenje vsacega zločina potreben hudoben namen. Jaz odločno zanikavam, da bi bil pisalec tega članka imel hudoben namen hujskati proti državnej zvezi. Članek ta nič druzega kakor kos dnevne zgodovine, katero pisati je nalog žurnalistike; nič druzega kakor kritika, kako se vedo posamezne države nasproti vstanku na jugu, in na konec kritika, kako se vede avstro-ogerska monarhija. Da je ta kritika pisana s slovenskega staliča, to je pri slovenskem listu ravno tako nekaznjivo, kakor se ne kaznujejo drugi listi, ki z družih stalič isto vprašanje kritizirajo. — O hujskanji na edinstvo državno zvezo nič v članku niti sledu, nobenega stavka mi ne more g. državni pravnik pokazati, ki bi tako misel izražal, ni besede ne. Pač pak je tu v šestem odstavku stavek, ki ravno nasprotno govoriti, namreč pravi: "V slučaji katastrofe v Turčiji bo Avstro-Ogerska pri denašnjej konstelaciji brž ko ne praznih rok ostala." Tedaj pisatelj tega članka želi, da bi Avstrija še pridobila, da bi se njena državna enota še povečala. Namesto hudobnega namena najde se v članku le patrijotična želja. — Ravno tako je neresnično, da članek draži na državno upravo, ker ta v celiem članku niti imenovana ni.

Ako se v članku pravi, da se je Avstro-Ogerska neutralnosti proti vstajnikom slabo

držala, to nič nikako hujskanje, nego le konstatiranje tegu, kar so vladne hrvatske, dalmatinske in druge nekonfiscirane novine konstatirale, imenovane kraje, osobe in številke. — Tudi nič nikako ščuvanje proti državnej upravi ali zvezni, ako se v članku dalje pravi, kar uzroki navajajo da "je Avstro-Ogerska proti vsakemu ojačenju Jugoslovanstva." Razumeje se, da se tu misli pod Avstro-Ogerska le zdanje vlade v Cis- in Translejtaniji. Gotovo berete "N. Freie Presse" in veste, kako fanatično je "proti vsacemu ojačenju Jugoslovanstva", ravno tako na Ogerskem glavnem organ ogerske vlade "Pester Lloyd". Pred vsem svetom, v parlamentu pak je že sedaj vladajoči minister Unger priznal, da "N. Fr. Pr." zastopa misli sedanje vlade, "N. Fr. Pr." je to sama z zadovoljstvom na znanje vzela in nikoli nikjer nič bilo čitati preklica. Ravno tako je "Pester Ll." priznano glasilo ogerske vlade. Ako tedaj ti vladni organi z vso odločnostjo, in celo surovostjo pišejo proti ojačenju Jugoslovanstva, zakaj bi se slovenskemu novinarju v greh štel, če to konstatira?"

V tem smislu osveti ugovornik še nekatere druge od državnega pravnika napovedno tolmačene stavke in izraža končenje upanja, da neodvisni sodniki konfiskacije ne bodo potrdili.

Državni pravnik g. Perše pojasnjuje najprej, kako da je omenjena, v začetku "uzrokov" navajena hvala vstanka, a vendar potem §. 303 manjka. On pravi, da je to le "zmota" in predsednik sam vmes segne ter razjasni, da so se pri prvem sodniškem potrjevanji uzroki vzeli od državnega pravništva, ki je tudi §. 305 navajalo, kar pa nič na konci obveljalo; od sprejaj navod izbrisati se je pozabilo.

Urednik Jurčič: To sem ravno hotel pozvedeti.

Državni pravnik potem v daljšem govoru razklađa, da se mora ves članek vzeti, in misel iz njega. Avstrija ima internacionalne zveze, posebno zvezo treh cesarjev. Po daljšem političnem razkladanju pravi državni pravnik, da če prav res nič v tem članku besedij, ki bi proti državnej zvezi hujšale, vendar se to iz vsega vkljubi, če se pomisli, da je program "Slovensk. Naroda" ta, da hoče vse Jugoslovane v eno državo zediniti.

Urednik Jurčič: "Dobil sem pojasnilo, zakaj je v uzrokih pač navedeno deljanje §. 305a, a ne paragraf sam v razsodbi. Reklo se mi je od g. državnega pravnika: to je "zmota"! Ali jaz vprašam: smojo-li pri takoj važnih justičnih aktib, kakor je zaplenjevanje imetja, take "zmote" nahajati se? In da opozorjam slavno sodišče še na eno "zmoto." Pred menoj leži "uzroki" ali "grinide," katere sem na svojo prošnjo dobil od deželne sodnije še le en dober dan prej pred denašnjim dnevom (da-si se po mojem mnenju imajo take reči od slavne sodnije a jour izdajati), v nemškem jeziku. Uzrokov konfiskacija je prav za prav tu nič nobenih, ampak namestu uzrokov je kratek eksce rpt ali izpis članka. In kakor sem reklo, ta izpis članka ni original, ampak nemška prestava, in kaka! Tukaj na primer berem: "dass es (Avstrijo) Graf Andrassy in Bismarks Arme hineindrückte," ali, gospoda, tega v mojem članku nikjer ne najdete. V članku je nekaj vse druzega.

Tam se bere: "da jo je Andrassy v Bismarkovo strago potisnil." Vsak človek pri nas vede, da pomenja "straga" "Flussbet," a ne "Arm." Torej sem ondan prav imel, ko sem pisal, da se pri državnem pravništvu včasi ne vede, kaj se konfiscira. Take zmote le dokazujejo, kako lehkomišljeno se v Ljubljani konfiscira. A tak važen pravosodni čiu bi se ne smet tako lehkovo opravljati, ker jaz nijsem samo državnemu pravniku odgovoren za list, ampak tudi naročnikom, ki ga plačajo!

Na dalje opozornjem slavno sodišče, da vse, kar je g. državni pravnik proti meni navel, ko je zdaj govoril o zvezni treh cesarjev, o Rusiji, Nemčiji, miru, Srbiji itd., nič druzega, nego konjunkturalna politika, a nikakor ne juristerija, katera edina ima pravico, v teh, svetaj justiciji posvečenih prostorih vladati! G. državni pravnik naj prepusti konjunkturalno politiko, ki je jurista neyredna kadar vrši svoj vvišeni posel, namen žurnalistom, sam pa naj se zakona drži, kajti jaz si dovoljujem ves svoj dvom izreči, da bi gospod državni pravnik imel boljše informacije iz kabinske kanclije Gorčakove in Andrassyjeve, nego jih imam jaz, ki nemam nobenih, ali da bi imel posebnega korespondenta v ministerstvu vnanjih zadev.

Gospod državni pravnik je reklo, da je hudobni namen zločina posebno po tem jasen, če se pomisli, da program "Slovenskega Naroda" hoče zedinjenje vseh Jugoslovanov v eno državo!

A jaz moram ves začuden državnega pravnika vprašati: kako je to, da jaz prost takoj stojim? kako da me nij državni pravnik uže davno zapri, da nij "Slovenskega Naroda" uže davno ne le konfisciral ampak zatrl, če res hoče vse južne Slovane v eno državo zediniti, kajti to je pač le mogoče po odtrganji avstrijskih Jugoslovanov od monarhije in to je vendar po naših zakonih veleizdaja, "hochverrath!" To bi bil po svojej dolžnosti državni pravnik storiti moral, ko bi bil program "Slovenskega Naroda" tak, kakor on pravi. A to nij! Mi v "Slovenskemu Narodu" pač zastopamo željo, da se avstrijski Jugoslovani mej sobo, v našej monarhiji zedinijo, in mi zastopamo željo, da se drugi južni Slovani zopet mej sobojo zložči, ali da bi se kar sedaj zedinili mi z Bulgari in vsemi neavstrijskimi Jugoslovanji, tega nijesmo nikdar pisali ne mislili, uže zarad tega gotovo ne, ker imamo že v zdanjih razmerah nedosegljivo, tembolj, ker so že za zedinjenje nas avstrijskih Jugoslovanov velike težave. Argument gospoda državnega pravnika je torej neresničen, zarad tega neveljaven."

Ker g. državni pravnik na vse tu predstojanje nij nič repliciral, šlo je sodišče v stransko sobo in po četrternem posvetovanju je predsednik g. Kaprec oznanil sodbo, katere zapopadek je:

Sodišče ne potruje nazorov državnega pravništva, da bi bil članek kriv hudočestva po §. 65. Vendar sodnja izpozna, da je v članku pregrešek po §. 300. Torej konfiskacija velja.

Pride na vrsto štev. 207 "Slovenskega Naroda," v katerej so trije manjši članki inkriminirani.

(Dalje prih.)

(Dalje v prilogi.)

Slovenci in Slovanstvo.

Znani, tudi v našem listu priobčeni članek ruskega vladnega časnika, „Pra-viteljstvenega Věstnika,“ v katerem se izražajo ruske simpatije do tlačenega Slovanstva, vzbudil je občno pozornost in rodil neizmerno člankov po vseh novinah. Dunajsko glasilo nemško-nacionalcev, mogoč znanih svinčenih podplatov, „Deutsche Ztg.“ piše članek pod naslovom „Habt Acht“ in svari pred Slovanstvom svoje strahljive bralce, a na konci se začne tolažiti, da vendar nij nobenih pravih simpatij mej Slovani. Nas Slovence omenja ta list z zadovoljstvom, da smo kot katoličani popolnem zavarovani (gefeit) zoper simpatije vseslovanstva. Ali nij to od strani „liberalnega“ nemškega glasila karakteristično, da špekulira na ultramontansko agitacijo mej našim narodom in z zadovoljstvom porabija ultramontanizem pri nas kot podpornika nemške propagande, ker baje sovražnika pravoslavne nekatoliške Rusije, Srbije, Bulgarije itd.? Kje je tu politična morala? — Nikjer. A bodi ob enem nemškemu tolažniku zagotovljeno, da pri naših ultramontancih zastonj išče zaveznika proti Slovanstvu, ker ultramontanizem bode pri nas tačas nemogoč, kadar bi hotel javno protislovaško delati. Zarad tega si niti poskušati ne bode upal.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Carigrada prinaša „N. Fr. Pr.“ dopis, v katerem opisuje stanje v Bulgariji. Dopisnik pravi: Revolucionarska agitacija pripravlja vlado v strah. Nova vojska je zopet šla v Adrijonopol in Filipopol. Governerji teh mest zamenjali so se z energetnimi paši. Za generalnega governerja v Adrijanopolji imenovan je Omer Frici paša in v Filipopol odpotoval je Aziz paša. Zapirajo se sumljivi ljudje na mestu, zapori so uže napolneni in posebno od ljudij bulgarskega revolucionarskega komiteja. Jedina korist za vlado je, da se ljudstvo ne daje zapeljati za upor, tedaj vstaja le počasno napreduje. Vsakako pak je vstaja za porto zopet nova zadrega.

Iz Kostajnice se v „D. Ztg.“ piše, da število vstašev raste. V planini Motajici, kjer jih je bilo od početka le 300 mož, nabralo se jih je dosedaj uže 3400, posebno za to, ker se turške oblasti fanatično kruto obnašajo proti raji. — Isti dopisnik poroča govorico, da so Turki ujetega Slovencea Mejca iz Bihača tja v Malo Azijo peljali.

Hrvatskemu „Primoru“ se iz Dubice poroča, da je na vseh svetnikov dan vstaški vodja Despot razbil Turke in jednega bega ujel, ter da se še živi boji v severni Bosni pričakujejo..

Iz Belgrada se 5. t. m. hrvatskemu „Obzoru“ brzojavlja: „Na povelje vojnega ministra odmaršira narodna vojska v Aleksinac, da izmeni tamožno granično posadko.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. novembra.

„N. Fr. Pr.“ prinaša v številki od petka članek, ki pripisuje novej ruskej politiki,

katera je naenkrat Slovanom prijazna postala, veliko daljavo in veljavo, in milo pototi, da bode Avstrija sedaj morala tako slovansko politiko tirati, ki jo priporočajo ruski glasi, namreč, da bode prisiljena, nekaj Hercegovine in Bosne anektirati, če prav nij to nečemu nemškemu novinarstvu všeč.

V naslovje države.

Iz Carigrada se brzojavlja: General Ignatiev je bil 3. novembra dve uri pri turškem sultangu, in je sultanu očital slabo upravo, nezadovoljstvo podložnikov, propaganje finančne in nujno potrebo reform v Turčiji.

V Carigradu je avstro-ogerski poslaneč grof Zichy v imenu naše vlade velicemu veziru očital, da vsled turških okrutnosti kristjanom v Hercegovini in v Bosni nij mogobe več živeti. Vezir je na to odgovoril: „Če nečelo kristjanje biti v Hercegovini, naj se pa izselijo in mi bodo Čerkesov tja poslali.“ Dunajski demokratični list pravi na to: „Če se bode Avstrija s tem zadovolila, da Čerkeze za sosedne dobi, ki so sami razbojniki in tatovi, trebalo jej bode posebne stope stojče vojske proti njim.

S Francoskega imamo poročati o interesantnej seji ministerskega sveta in o nekaterih strankarskih shodih. Buffet se je namreč trčil s svojimi liberalnimi kolegi zaradi odstavljenja župana v Ajaccio. Mac Mahon je zaradi tega sejo takoj razpustil. Tudi gledé nove volilne postave v ministerstvu nij edinstvi. V nedeljo je imela skrajna levica shod, v katerem je Gambetta predlagal, naj se sprejme terjanje Buffetovo, ki zahteva, naj se posvetovanje o volilni postavi takoj začne, ter da se vsaka interpelacija odloži. Republikanci so pri tem imeli v mislih, da morajo storiti vse, da se razpuščenje ne odloži.

Dopisi.

Iz Gorice 5. nov. [Izv. dop.] Kakor se vidi, konfiskacije slovenskih listov so na dnevnem redu. Včerajšnja „Soča“ je zopet bila zaplenjena in čuje, g. drž. pravdnik jo je konfisciral zaradi članka „Avstrija in federalizem“, kateri članek je bil uže v prejšnji „Soči“ nedolžen izpoznan, ker ne inkriminiran, a včeraj ga g. drž. pravdnik zopet prečital in — zapečatil. Denes 5. nov. je izšel drugi natis. Urednik „Soče“ je zaradi obeh konfiskacij sodnisko ugovorno obravnavo napovedal.

Slovenci v Gorici smo vendar enkrat prišli do svoje restavracije. 1. novembra odprla se je nova restavracija v čatalnici. Gospod gostilničar Kofol je mož za to, da nas bodo z najboljšimi jedmi in pijačami po primerno nizkej ceni preskrbleval. Nadejati se je torej, da bodo se goriški Slovenci mnogo večerov v svojej domačej gostilni sešli, posebno pa bodo priporočeno mladim gospodom, zahajati k rojaku rajši, nego k črečim lahonom, katerim smo uže itak od slovenskih žuljev polne žepe še bolj polnili.

Sole v Gorici so se začele s 15. oktobrom. Gimnazijo letos obiskuje 294 dijakov, lani jih je bilo le 278 sè začetkom leta. V prvi razred se jih je oglasilo 97, 39 Slovencev, 49 Italijanov in 9 Nemcev. Pri preskušnji je palo 12 Italijanov in 1 Slovenec, tedaj ostane enako število Slovencev in Italijanov. Realno obiskuje letos 215 dijakov, baš toliko jih je bilo lani. Na ženskem pripravnosti je 74 Italijank in 16 Slovensk, toraj sedaj bodo imeli na Goriškem učiteljic v izobilji.

Iz Zagreba 5. nov. [Izv. dop.] Opozicija je razprave v našem saboru s svojimi predlogi in s svojimi interpelacijami precej oživila. Generalna debata o proračunu, ki se ravno sedaj vrši, podala je priložnost mārsikaj za občinstvo pikantnega, za vlado nevšečnega razkriti. Proti proračunu so dosedaj govorili: Conte Buratti, dr. Folnegović, in dr. Makanec. Ko se je po mestu izvedelo, kedaj bo dr. Makanec govoril, napolnile so se vse tri galerije, da se je vse kar gnelo na njih. Zadržaj njegovega skoraj polni dve urij trajajočega govora je rapsodično slediči:

„Razlogov, zavoljo katerih oponicija predloženi po vladi proračun za temelj špecijalne debate sprejeti ne more, so raznovrstni, mej njimi je najglavnnejši razlog ta, da proračun nij na postavnem temelji sestavljen, namreč ne na temelji popolne državne ne-neodvisnosti trojedne kraljevine, nego na temelji nagodbe l. 1868, katero nagodbo oponicija kot pravoveljalno ne pripozna. Pobijajoč nagodbo, je dokazaval njeno škodljivost v političnem, še bolj pa v narodno-gospodarskem pogledu. Sicer se pa nagodba tudi takšna, kakoršna je, ne izvaja, kakor bi se morala izvajati: enkrat žali ogerska vlada drugokrat naša vlada njene ustanove. Pri tej priložnosti je navel besede ogerskega državnika Kemenya, ki je rekel, da „Magari popolnem priznavajo hrvatsko državno pravo, da bodo pa vendar kljubu temu Hrvatom tako dolgo državno samostalnost vzkráčivali, dokler bodo moč za to imeli, kajti to je njihova korist“. Hrvatska je tedaj magjarska koza, ki jo magjar molze dokler jo do zadnje kaplje izmolzel ne bo, in v to molzenje so Hrvati sami z nagodbo privolili in sedaj je postavno ustanovljeno. V narodno-gospodarskem pogledu se je Makanec odločno za colne šrange očitoval, kajti samo tako se more domaća obtnija in domaća kupčija tuje konkurenco braniti. Pri tej priložnosti je tudi rekel: nij se bati, da nas bodo colne šrange od naših bračev Slovencev razdržile. Naše in njihovo narodno življenje je uže zdavnaj v eno skupaj zraščeno. Obstaječe dušne zveze mej njimi in nami colne šrange ne bodo razvezale! — V finančnej politiki gledajo Magjari zmirom na svojo, nikoli tudi na našo korist. Dokaz temu je delanje železnic. Naša zemljinska proga se še dolgo delala ne bode, ravno tako tudi proga Dunaj-Novi ne, ker te dve progi baje nijsta v prilog magjarskej knpčiji. — Ker je predsednik govornika opomnil, naj ne dira v nagodbo, kot po Nj. veličanstvu potrjenem zakonu — nadaljuje dr. Makanec: U proračun postavljena je svota 10.000 gld. kot dispozicijons fond, za kupčijsko akademijo za montanistične in obrtne šole in zavode pa niti en krajcar ne. Saborskej večini polaga z gorkimi besedami na srce, naj ne pozabi pri špecijalnej debati tudi kak milodar za bosniške begune v proračun uvrstiti. Prispodbajajoč proračun civilne. Hrvatske s proračunom prejšnje vojne krajine, pokazal je v jako drastičnej sliki veliko razliko mej njima, se ve da ne v prilog za proračun civilne Hrvatske. Nazadnje je banu Mažuraniću brezpostavnosti očitoval, ter brez fraz izpovedal, da niti v njega, niti v njegovo vlado zaupanja nema.

To je v kratko zadržaj Makančevega

govora. Sicer je pa tudi saborska večina precej zobra na nasproti vladu in kako škrta v dozvoljivanji stroškov. Proračunska debata je dosedaj pokazala, da je morala kaka struna v notranjem ustroju naše vlade početi.

Domače stvari.

— (Národná čitalnica v Črnomlji) napravi v nedeljo 7. novembra tombolo, potem ples. — Vstopnina za neude 50 kr. Začetek ob 8. uri zvečer. K zabavi uljudno vabi Odbor.

— (Iz Materije) 4. nov. Denašnji zbor krajn. š. sveta v Materiji je bil velicega pomena. Kot zastopnik učiteljev te županovine je bil izvoljen Pernišek v kr. š. svet. Tu se je videla velika navdušenost za narodno prosveto. Jako lepo svoto je odločil ta zbor za ondašnje učilne a ne s kislom obrazom, kakor na pr. v Ljutomeri. G. Župančič župan, i g. Kraljič župn. nam., sta odlična prijatelja narod. šolstva. Bodoči tork se slovesno otvoril nova „narodna učilna“ naša. Povabljenih je več strokovnikov. O otvorenji onaj teden.

— (Ustreljenega) desetnika Grossa od 46. peš-pelka so pripeljali v Ljubljano, ker kot jud nij smel dobiti majhenega prostorčka v kakem kotu kamniškega pokopališča. Zato je prišel iz Trsta „rabi“ ponj in transport, kakor pogreb bodo plačali tržaški judje, ki ustreljenega vojaka še nikdar videli niso. — Naknadno mi je omeniti, da se mornaric piše Sandor, da je ogerski Srb in da je tudi naredniku in nekemu infanteristu obljubil, da ga bo ustrelil. V soboto se je začela proti njemu obravnavi pri brigadni sodniji v Ljubljani. Ko so ga gnali čez črnovski most, bil je na rokah vklenjen, a kljub temu je eskorta držala mu bajonete tik trebuha, da nij skočil v Savo.

Razne vesti.

* (Grozna nesreča na železnici.) V četrtek 4. novembra do polu due je vlak iz Dunaja došel ob 1. uri in 15 minutah na postajo Göpfritz. 6 minut še od Schwarzenaua oddaljen, kjer bi imel prevoziti nek most vzbudili so se potniki vsled strašanskega sunjenja. Vlak je padel čez nasip, mašina zvrnila se je proti mostu, in tudi 13 vozov soboj v globočino potegnila, mej temi je bil tudi poštni voz. Moč s katero so vozovi pali, bila je velikanska, kajti mnogo vozov prebračalo se je po večkratov in nazadnje so obležali s kolesi na kvišku preobreneni. Kmalu potem čul se je jok in stokanje unesrečenih ljudij. Grozovitejša je bila nesreča še za to, ker je bila temna noč. Prvi je na pomoč prehitel najbližnji železniški stražnik, kateri je potem tudi hitro naznal v Schwarzenau. V groznej zmešnjavi ni nikdo vedel prav za prav, kaj se je zgodilo, ker so večjidel vsi popotniki spali. Najprvi je bil konduktor spalnega voza, ki se je rešil, in njegovi potniki so iz vozov izkobacali in so potem tudi drugim pomoč delili. Mej tem je prišla tudi pomoč iz Göpfritza in Schwarzenaua. Stopri ob 2. po noči prišla je večja pomoč z baklami in drugim orodjem. Najprvo so se brigali za ranjene in mrtve, napravili so jim na bližnjem travniku postelje iz voznih polštrov. Od železniških osob našli so samo mašinskega vodnika in mašinskega ognekurca, oba mrtva pod mašino. V jednem vozu II. razreda našli so neko gospo in njen hčer, katera je bila noseča. Mati je ležala mrtva, ker se je pri prebračanji voza na glavi ubila, hči pak je ležala na njej čisto

omotena, a nepoškodovana. Posebno veliko sta trpela poštna uradnika. Teško ranjenih je 10 osob, število mrtvih je dosedaj narastlo do 8 osob. Zagotovila se, da je ta nesreča prouzročena iz same hudobije. Oberst Benko, Arhitekt Svoboda in klepar Svitak ponudili so se telegrafično za priče.

Poslano.

Važno za vsacega.

V vseh strokah, posebno pa pri kupovanju priljubljenih originalnih sreč opravičuje se zaupanje v firmo, na drugej strani pa tudi zarad mnozega prodajanja.

Posebno srečna in radičnatost in realnosti je znana firma

Adolf Haas & Comp. v Hamburgu,
katera se uljudno priporoča.

Poslano.

Posebno pozornost zaslubi denašnji in serat trgovinske hiše Sacks & Co. v Hamburgu, katera se nam najtopljeje priporoča radi natančene in pazljive postrežbe svojih interesentov.

Št. 8617.

(383—2)

Razpis natečaja.

Oziraje se na naznanilo deželne vlade od 29. oktobra 1875 št. 8617, katero se bo razglasilo v deželnem zakoniku za Kranjsko in v Ljubljanskem časniku, o napravi 14 cimentarijskih (prvomerskih) uradov za Kranjsko, razpisuje se s tem natečaj za umestenje 14 prvomerskih služeb, katera se bodo oddale.

Za cimentarije (prvomerske urade) v Ljubljani, Kamniku, Kranju, Rádolici, Zgornjem Logatcu, Idriji, Postojni, Litiji, Rudolfovem, Krškem, Črnomlju in Kočevji tirja se sposobnost, določevati prvomersko dolgostne mere, posodne (votle) mere za tekočine in suha telesa, določevati prvomersko trgovske teže in tehnice, merske okvire in sode; za cimentarijo v Ljubljani tudi še po okolnosti (eventuelno) sposobnost, prvomersko določevati plinomerstvo, končno za cimentariji v Vipavi in Metliki sposobnost, meriti samo sode.

Da se dokaže ta sposobnost, se ima vsak prosilec pri cimentarijskem uradu v Ljubljani praktično vaditi, kar bo okoli 8 dni trajalo in se bo 10. decembra 1875 začelo, potem se pa mora prosilec takoj podvreči preskušnji, pri katerej bo izpraševal c. kr. prvomerski nadzornik za Kranjsko v Ljubljani; ta preskušnja bo vsled §. 21. ministrskega ukaza od 3. aprila 1875 št. 45 Drž. zak. obsegala naslednje stvari:

1. Računanje s celinami, z navadnimi in desetinskimi drobcemi, pravila, po katerih se izračuni od podob in telesnih prostorij njih ploskev in telesna vsebnina, kolikor se to rabi pri prvomerstvu.

2. Temeljita znanost o sistemi meterske mere in teže, njene podlage in posebnosti.

3. Znanost o postavah in ukazih, ki se tičejo merstva in utežstva, posebno pri cimentariji.

4. Znanje, kako so sestavljena orodja, kakšna so, kakšni so aparati, in kako se vse to praktično rabi, kadar se upotrebuje pri cimentariji.

5. Znanje, kakšne so mere, teže (uteži), tehnice, in kakšno je sicer mersko orodje, katero je podvrženo cimentariji, in tudi kakšna je snova, iz katere se vse to naredi.

6. Gledalo se bode tudi na praktično izurjenost pri rabi cimentarijskih aparativ.

Tudi se zahteva znanost nemškega in slovenskega jezika v pismu in besedi.

Sleheri prosilec naj oddaja svojo spisano prošnjo najdalje do

30. novembra 1875

pri okrajnem glavarstvu svojega bivališča, oziroma za prvomerski urad v Ljubljani pri mestnem magistratu v Ljubljani. V tej prošnji naj pove:

a) koliko je star, kakšnega stanja je, koliko je v šolo hodil, kaj je dosihmal bilo njegovo opravilo;

b) koliko on pozna cimentarijo teoretično, koliko praktično, z ozirom na to se mo-

rajo tudi prilagati spričevala, ako jih ima;

c) povedati mora, da bode navzoč na svoje stroške pri praktičnem podku, ki se bo začel, kakor je gori rečeno, 10. decembra 1875;

d) naznaniti mora, hoče li preskušno napraviti, da doseže potrjenje sposobnosti za vse stroke prvomerstva, kakor so navedeni pri gori imenovanih cimentarijah, ali samo v nekaterih in v katerih, končno

e) povedati mora, ali prosi za kako prvomersko službo, katero določeno imenuje, ali pa prosi sploh za eno izmej 14 napisanih služeb.

Končno se še prosilec opozorujejo na to, da so dolžnosti sklenene z prvomersko službo določene v ministrskem ukazu od 3. septembra 1875 št. 45, in kolikor se tiče sklenitve službenega pogoja, omenjenega v §. 10, se sklenajo ti pogoji uradno za določeni čas s prosileci, ki so bili sposobni spoznani za prvomersko službo, in odmerila se bode tudi plača vsakemu prvomerskemu uradu z ozirom na obseg njegovih opravil.

Skrbelo se je tudi, da prosilec, ako želé, proti povračilu troškov lahko dobé postave in poduk, o katerih se bode izprševalo pri preskušnji, kakor je to zgoraj v 3. točki povedano, ali pri okrajnem poglavarstvu, ali pri mestnem magistratu v Ljubljani.

Od c. kr. deželne vlade za Kranjsko
v Ljubljani, 29. oktobra 1875.

Za razprodajanje vina svojega pridelka neke dobre štajerske vinotržne hiše, katera ima v najboljših štajerskih vinskih gorah svoje vinograde, išče se

solidni mož,

kateri mora tudi kavcijo položiti. Ponudbe prejema Administracija „Slov. Naroda“. (386—1)

Kažipot po Ljubljani.

Kdor želi inserirati pod to rubrikijo svoj posel, obrt itd. takó, da je oznanilo uvrsteno skozi tri meseca vsako nedeljo, more to v 4 do 5 vrstah po jako znižane ceni storiti, katera se izvá pri administraciji „Slovenskega Naroda“.

Dober kup

kakor pri razprodaji (Ausverkauf) 10 do 25% pod fabriško ceno na debelo in drobno prodaja mnogovrstno kramarsko blago Janez Vičič v Ljubljani na glavnem trgu. (1)

V Josip Levcevej

specijski štacuni na št. Peterskem predmestju št. 18 tük mesarskega mosta dobi se najboljše blago potem štaj. bruse, kupuje in prodaja na debelo poljske pridelke fižol, krompir, črešljje, repo, zelje itd. (1)

V kavarni Landria,

na glavnem trgu št. 10 je najboljša kava najboljši likeri, mnogo slovanskih in nemških časopisov potem tudi lep in dober biljard. Postrežba izvrstna. (1)

Mizarska dela.

Najboljša najlepša vsake bire in po nizkej ceni dobivajo se jedino le pri Josipu Regaliju št. Peterško predmestje št. 99. Naročila se brzo izvrše. (1)

Obliko vsake bire

izdeluje najmodernejše in najhitrejše jedino le Fr. Zelezničar, na stolnem trgu vis-a-vis stolne cerkve. Posebno izvrstno izdeluje surke in jednako narodno obliko. (1)

Najboljše, najlepše

in najjenejše vošcene sveče, med, vosek, vošcene sveče za lušno rabo in trgovino prodaja Oroslav Dolenc v gledališkej ulici št. 40—41. (1)

Crevljjar Jakob Škerbinec, v gledališkej ulici št. 19 izdeluje vsake bire najboljših crevlevje na drobno in debelo; potem prodaja tudi Tržiške crevleje na debelo in drobno po nizkej ceni. (1)

Gostilničar „pri Sokolu“ na stolnem trgu, priporoča svojo uže staro gostilno. Dalje naznanja, da ima tudi letos izvrstna vina in vedno dobre jedila kakor klobase itd. po nizkej ceni. (1)

V krčmi „pri Mehikancu“

tik deželnega gledališča v Kolmanovoj hiši, točijo se izvrstna vina, dobijo se dobre klobase, pečenka in druga jedila po nizkej ceni. (1)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni
Revalescière du Barry
v Londonu.

28 let uže je naj bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odrasleih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živilih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepravljajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, šamenje v ušehi, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljeg dojnicino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vsečilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. julij 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih ngradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženji v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenji v grlu. (L.S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne nevarnosne prikazni, trebušni bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekam gledé Revalescière du Barry
češtansko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vsečilišču v Mariboru (Nemčija), piše v "Berliner Klinische Wochenschrift" od 8. aprila 1872 to le: "Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana "Revalenta Arctica" (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vodo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha se sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprejavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašli in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri odrasleih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtor 10 gold., 12 funtor 20 gold., 24 funtor 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolaté v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallsehgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri "zlatem orlu", v Gradeči bratje Oberanzmeyr, v Ljubljani Diechtl & Frank, v Celoveci P. Birnbacher, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranci J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černoviceh pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradeču pri bratih Oberanzmeyr, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijerskih trgovcih: tudi razpoljila dunajska hiša na vso kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

(258)

Ta list naj se dobro shrani.

Algophon

je izvrstni lek za zobni bol vsake vrste. Cena 1 steklenice z nakazanjem o rabi 35 kr.

Aromatični tobakni prah

je izvrstni, odvodilni lek, kateri tudi okrepi čutne žile na glavi. Cena 1 steklenice z nakazanjem o rabi 20 kr.

Angleški prsni sok.

Ta sok je posebno koristen za kašelj, nahod, hripanje, za bolečine v vratu in na prsih. Radi prijetnega okusa, užije se lehko in ga pijo tudi otroci prav radi. Cena 1 steklenice z nakazanjem o rabi 60 kr.

Elizabethna ustna voda

je izvrstni pripomoček za ohranjanje zob in zobega mesa. — $\frac{1}{2}$ male žličice te ustne vode mej čašo druge vode, napravi zobe blišče in jako bele, odstrani neprijetni duh iz ust, onovi in omoči zobno meso. Cena 1 steklenice z nakazanjem o rabi 50 kr.

Lasja tiktura

za omočitev lasišča in pospešitev rasti. Poraba jedne steklenice te tikture zadostuje popolnem omočiti lasišče, ovira izpadanje las in pospešuje rast. Cena 1 steklenice z nakazanjem o rabi 1 gld.

Otročje mazilo

od dr. Steiger-a rabi se za odprte rane pri otrocih, in je boljši kot otročji prah, ker zadnji pomnoži še večkrat prisad. Cena 1 lonček z nakazanjem o rabi 18 kr.

Revmatizma rešitelj

služi kot najboljši, reelin in najgotovejši dosedaj znani pripomoček za revmatizem (trganje po udih), vsako vrsto hromote v rokah in nogah, bodenja itd., katere bolezni odstrani dostikrat uže po prvi rabi. Cena 1 steklenice z nakazanjem o rabi 40 kr.

Mazilo

za pege, šinja, mozolca, obrazno rudečico itd. Ako se rabi to mazilo 10 večerov, odstrani popo nem pege, šinja itd. Cena 1 lonček z nakazanjem o rabi 70 kr.

Spitzweyerich'sko mazilo.

To neprecenjeno mazilo je lek za prsne in pljučne bolezni, prsni katar, kašelj, hri pavost itd. Cena 1 velike steklenice z nakazanjem o rabi 80 kr. 1 male steklenice z nakazanjem o rabi 60 kr.

Spredej omenjeni zdravstveni pripomočki dobivajo se v

Izdelovalnem laboratoriji

Vend. Trnkóczy-a,
lekarja "zur Landschaft"

v Gradeči, Sackstrasse štev. 4.

Glavna zaloga za Kranjsko

pri Viktorju Trnkóczy-u,

lekarju "zum gold. Einhorn"

v Ljubljani, glavni trg štev. 4.

Dne 269. februarja

vom Staate garantirte

Hamburger

Geld-Berloßung

bestehst aus einem Capital von 7,663,680 Rmk.

On dieser großen Capitalien-Verloßung müssen innerhalb der kurzen Zeit von nur wenigen Monaten in 7 Ziehungsklassen

41,700 Gewinne

unter nur 81,500 Losen sicher zur Entschiedung gefangen, worunter sich

Haupttreffer von ev. 375.000 Reichsmark

speziell Reichsmark:

250,000 — 50,000

125,000 — 40,000

80,000 — 36,000

60,000 — 30,000

etc. etc. befinden.

Zu der amtlichen festgestellten 1. Ziehung kosten

Ganze Orig.-Loose M. 6 oder fl. 3.50

Halbe Orig.-Loose „ 3. oder „ 1.75

Gegen Einwendung des Betrages (in Banknoten

oder Postmarken) oder gegen Nachnahme werden die mit dem Staatswappen versehenen Originalloose von uns verändert und die amtlichen Pläne gratis beigelegt.

Sofort nach geschahener Zahlung lassen wir den Betheiligten unaufgefordert die amtliche Gewinnliste zugesehen und erfolgt die Auszählung der Gewinne prompt unter Staatsgarantie.

Um den sofortigen Ausführung genügter Aufträge sicher zu sein, beliebe man sich baldigst jedenfalls aber vor dem

15. November

direkt zu wenden an

S. Sacks & Cie.

Staats-Effekten-Handlung,

Hamburg.

Št. 13988.

(364—3)

Razglas.

Mestni magistrat v Ljubljani daje na znanje, da se letošnji

peti letni sejm

v ponedeljek po sv. Leopoldu, torej
22. novembra 1875 prične.

V Ljubljani, 18. oktobra 1875.

Kdo
45 gl. za solidni potni kožuh
podložen s pravo erdeljsko kožo in

20 gl. za dobro 20 gl.

Palmerstonsko zimsko
suknjo (31—2)

s klotom podloženo in ošivano, hoče plačati, pride naj k

M. Neumann-u

V Zagrebu, v Ljubljani, v Reki,
Jelačić-evem trgu, v Lukman-ovej hiši, na Korzu.

Lekarna Piccoli.

Aparati za samo-brizganje,
maternične brizgje.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek.

Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skrbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čistenje zob. Kedor ga enkrat poskus, dal mu bode gotovo prednost, vzlje vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatla 40 kr.

Esprit de Cologne triple surfins de Paris, 1 flacon 20 kr.

Esprit doto. doto. de Reseda flacon 1 gld.

Esprit doto. doto. de Ylang-Ylang

flacon 1 gold.

Elixir iz Kine in Koke.

Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Franz-ove esence za živiljenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznj. Velika poraba je najboljše spričevalo. Vsaka gospodinja bode tako zdravilo pri hiši imela. Cena steklenice z navodom, kako se rabi 10 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborni sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda.

Toiletni zaklad. Specjalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepotičjem in lepotičnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold. (132—135)

Naročila se izvršujejo vračajoči se pošto proti poštnemu povzetju.

Ces. kralj.

dvorni puškar
(366—3)

Ivan M. Erhart,

v Mariboru priporoča:

Puške dvocevke od spredaj za nabijati iz železa od 11 gl. — kr.

(do najvišje cene.)

Puške dvocevke od spre-

daj za nabijati iz svila

(dvočata) 16 n —

(do najvišje cene.)

Lefacheux (lefošé) iz

svila od 22 n —

(do najvišje cene.)

Revolverje 7 n —

Lancaster (lénkaster) iz

svila od 40 n —

(do najvišje cene.)

Pistole dvocevke 2 n 40 n

enocvne 1 n 20 n

Za saisono!

27 kr.

Zametasti in svilnati traki, široke preproge (tepihe), $\frac{1}{4}$ in $\frac{3}{4}$ šir. laneno, prejno in usnjato platno, $\frac{9}{16}$, $\frac{5}{16}$ in $\frac{1}{4}$ šifon, lanene-damast-brisavke, servijete, atlaskrapi, sedne, mrežne in mušelinaste pregrinjala, oksford za srajce in drugo manufakturno blago.

Vedno velika in bogata zaloga - vojnatega blaga za obleke, Rips, Lustre, Diagonal- in blago za plaid, stanovitne barve Kosmanoser-berkal, moderna barhenta za oblačila, vrvicaste in piket-barhente.

Najnovejši: Kniker boker in tartif noplé.

Laneno in moderno blago, garantira za dobro in stanovitno blago, vse doma izdelano.

Fabrična zaloga in glavna zaloga blaga prve zdržene gorske tkalske konsorcijske fabrikantov, Dunaj, Mariahilferstrasse 72,

Pošiljaljave vrše se brzo proti poštnemu povzetku.

Izgledi zastonj in frankirani.

(301—14)

Dunajska največa

27 kr.

Zaloga

solidne in znane zanesljive firme Bernhard Pollak-a na Dunaji,

Kärntnerstrasse 14,

(vis-à-vis Weihburggasse),

prodaja jedina z vestno garancijo najboljše kakovosti in pravosti blaga vedno

Najnovejše za vsako saisono,

ovčje-volnate oblačilne snove.

Ravno tako tudi vse si misleče vrste, platnenega, modernega, kurentnega in pletenega blaga, svilinate in zametaste trake, ravno tako tudi guipir-čipke vsake baže, po eg še tisoč drugih stvarij.

Izgledki i zaznamek blaga

zastonj in franko.

Naročila, tudi najmanjša brzo po poštnem povzetku.

(325—9)

Nepristrujoče jemlje se nazaj brez zadržka.

Samo v
Pollak-ovej
najstarejšej in slavnjejšej

27 kr.

univerzalnej
zalogi blaga
na Dunaji,
Mariahilferstrasse 1,

prodaja se kakor je uže obče znano z najzvestejšo garancijo najboljše kakovosti in pravosti blaga vedno najnovejše blago na debelo in na drobno.

Ovčje-volnate oblačilne snove,

najfinješje in modernejše, za vsako saisono v vsakej barvi, gladke, progaste, jednojne in šotsko karirane in sicer: **Lišter, rips, plaid-snovi, diagonal, flanel, Cheviot** (suknjene oblačila) in poleg še mnogo drugih stvarij.

Platna, vsake vrste prta namize iz evilha in damasta, gradl, bel in barvast, pregrinjala, chiffon $\frac{1}{4}$, celo $\frac{3}{4}$ široki; perkal, turški kretton poleg tisoč drugih rečij.

Popolna zaloga pletenega blaga, zavratnikov za gospode in gospo.

Največa zaloga svilnatih in zametastih trakov v vsakej barvi in širokosti. Ovčje-volnate in blond-čipke tudi obšite z biseri, kakor tudi sploh vse v to stroko spadajoče stvari in to

vse le po
27 krajo.

Razpošiljaljave proti poštnemu povzetku tajok. Izgledki in zaznamek blaga zastonj in franko.

(326—9)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Einladung

zur Beteiligung an den neu beginnenden Aktionen der großen vom Staate Hamburg genehmigten und garantirten

Geldverlosung.

Unter fortwährender Garantie und Aussicht des Staates stehend, sind bei diesem Unternehmen sowohl die Solidität als gute Einrichtung bewertet vereinigt, um die Teilnahme empfehlenswerth zu machen, umso mehr, da die erforderlichen Kosten gegenüber den dafür gebotenen Vorteilen nur unbedeutend zu nennen sind. Nur Originalloose werden ausgegeben.

Über die Hälfte der Lose werden innerhalb sieben Abtheilungen oder

Clasen mit Gewinnen gezogen, nämlich event:

375,000 oder 218,750

Reichsmark

Gulden J. W.

Specs.	1 Prämie Rm. # 250000	8 Gewinne Rm # 15000
1 Gewinn	125000	9 Gewinne " 12000
1 Gewinn	80000	12 Gewinne " 10000
1 Gewinn	60000	36 Gewinne " 6000
1 Gewinn	50000	5 Gewinne " 4800
1 Gewinn	40000	40 Gewinne " 4000
1 Gewinn	36000	1 Gewinn " 3600
3 Gewinne	30000	204 Gewinne " 2400
1 Gewinn	24000	4 Gewinne " 1800
2 Gewinne	20000	1 Gewinn " 1500
1 Gewinn	18000	412 Gewinne " 1200
	in Allem 41,700 Gewinne,	etc. etc.

Bis derziehung erster Klasse versenden wir gegen Einsendung des planmäßigen Betrages:

ganze Original-Loope für Thlr. 2 oder fl. 3.50, halbe

Jedem Teilnehmer werden von uns die mit dem Staatswappen verfehlten Originalloose unter Beifügung des amtlichen Verlosungsplanes pünktlich ausgegeben; die amtlichen Gewinnlisten, sowie die Auszahlung der Gewinne erfolgen sofort nach Beziehung.

Aufträge für die erste Verlosung gegen Einsendung des Betrages oder unter Post nachnahme nehmen wir entgegen.

Man beleide sich baldigt und direkt zu wenden an

Adolph Haas & Co.,

Staatsbeamten-Handlung in Hamburg.

In unserm Hause vom Süden begünstigte Geschäft fielen in kurzen Zwischenräumen die großen Gewinne von Rm. 250,000, 150,000, 120,000, 90,000, 60,000, 50,000, 40,000, 36,000, 30,000 u. viele andere.

Der letzte größte Gewinn fiel am 6. Oct. in unserm Débit.

bis zum

15. Novemb.

15. Novemb.

(361—8)

Izveštaj!

Bolnica Feldhof tik Graca, uz koje se nazi Panzionat za bolesti od mozga i živaca razne vrsti. — Godišnja uplatnica iznosi 1500 gld. a. v. — Krasan položaj kako u pogledu zdravstvenog tako u pogledu svake ugodnosti — leži 1100' nad povir. mora. Od Graca leži po sahara udaljeno. Bolesti se leče po najnovijem načinu, zavod poseduje tak odjek najnovije zgode (apparate) lekarske.

Izveštaj podeljuje Upraviteljstvo (Direction).

(315—7)

Beste Nähmaschine der Welt. Za Kranjsko jedino in samo pravi pri podpisu nemu!

Poleg originalnih Howe-strojev

se nahajajo pri meni skoro vsi znani

šivalni stroji

inozemski, po zelo znižanih cenah in v veliki izbiri.

Vse je reelno in se daje garancija.

Tudi plačila na obroke.

Ljubljana, judovska ulica, št. 228.

S odličnim spoštovanjem

Franc Detter.

Po deželi sprejema moj potovalec, g. J. Globočnik ujudno vsa naročila, ter ob jednem podaje potrebni poduk.

Svarilo.

Zaradi od drugih strank dohajajočih ponudb jednako imenovanih strojev naj se nikdo ne da motiti, ker vsak kdor mojo mnogovrstno zalogu obiše, se prepričati more, da je resnično, kar je zgoraj povedano.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Pri Slovani: Weger iz Dunaja. — Rož iz Hrastnika. — Fiala iz Dunaja. — Mikus iz Novega mesta. — Schmid iz Gradea. — Rosenberg iz Dunaja.

TELEG.

5. novembra:

Pri Slovani: Weger iz Dunaja. — Rož iz Hrastnika. — Fiala iz Dunaja. — Mikus iz Novega mesta. — Schmid iz Gradea. — Rosenberg iz Dunaja.

Strojarski: Trojar iz Bleha. — Altman iz Dunaja. — Pr. Malini: Kotnik iz Vrhnik. — Durstniller iz Brna. — Hostnik iz Dunaja. — Sink iz Zagorja. — Horvici iz Dunaja. — Pri Zavornici: Erlah iz Zgoreč. — Schluster iz Dunaja. — Zalokar iz Gorice.